

SAZKEDİSİ

sayı 12

Yeni bir yılı kucakladınız, hırslarınızı bıraktınız mı bir derenin akan suyuna? Yeni bir yılı kucakladınız, yüksek seslerinizi bıraktınız mı barışın kalbine? Yeni bir yılı kucakladınız, maskelerinizi çıkardınız mı sessizce? Yeni bir yılı kucakladınız, şiddetinizi gömdünüz mü toprağın sonsuzluğuna? Yeni bir yılı kucakladınız, yağmurun kokusunu, müziğin atar damarını, aşkın sonsuzluğunu emzirdiniz mi? Yeni bir yılı kucakladınız, barışın sevgi dolu saçlarını taradınız mı dizelerinizde? Yeni bir yılı kucakladınız, az söz, çok emek, çok güzel, çok aşkla baktınız mı bir kuşun kurşun geçirmez kanadına? Yanıtınız evet ise, sayfalarımı çevirmeye başlayabilirsiniz.

Desen: Oğuz Demir

- salih bolat
- bâki ayhan t.
- hüseyin peker
- önder çolakoğlu
- yusuf alper
- erkan karakiraz
- cezmi ersöz
- açelya büşra özdilek
- oya uysal
- arif buz
- ayşe özgür aydoğan
- yunus koray
- ozan çororo
- m. mahzun doğan
- örsan gürkan
- hakan unutmaz
- leyla çağlı
- mustafa dursun
- a.zeki muslu
- yalçın ser
- beytullah kılıç
- mehmet öztürk
- hüseyin köse
- ahmet hür
- semiha özenç
- oğuz demir
- korkut kabapalamut
- ümit tunçağ
- taner nart
- nugül seven
- charles simic
- baki yiğit

şiiressellik

Şiiressellik, şiir olmayan ama şiirin bazı özelliklerini taşıyan, "şiir gibi" olandır. Bu tür anlatım, duygu şiddeti yüksek olan sözcüklerle oluşturulur. Söz dizimi doğal dil ile çelişmezken, güzel ve etkileyici söz söyleme (retorik) kaygısıyla yazılır. Oysa şiir, doğal dilin ötesinde kurulur. Dilin amacı kendisidir. Şiiressellik, önceden tasarlanmış anlamlara giydirilen bir dil ile gerçekleşen düzyazıdır. Şiiir, önceden tasarlanmış anlamlara giydirilen bir dil değildir. Şiiressellik öykü ve roman içinde kullanılan bir dil olduğunda, bu dilin amacının yine kendisi olması, öykü ve roman ile ters düşer. Şiiressellik, şiir olmadığına göre, öyküde ve romanda şiiresselliği bolca kullanmak ne gibi sakıncalara yol açar? Bir kez yoğun bir atmosfer yaratarak metnin okunmasını zorlaştırır. İkincisi, eni konu bir düzyazı olan öykünün "ne söylediği" anlaşılmaz. Yazarın amacı şiir değil de öykü ya da roman yazmak ise elbette yer yer şiirin olanaklarından yararlanabilir (tersi de mümkün, bkz. 'Memleketimden İnsan Manzaraları') ama hiç bir zaman öykü ya da roman yazdığını unutmamalıdır. Şiiir olmayan şiiresselliğin bir metinde bolca yer alması, o metnin ne şiir olmasını ne de öykü olmasını sağlar. Şiiirin olanaklarından yararlanmak isteyen bir yazar, anlamsal açıdan yoğunlaştırılmış bir dil olan şiire bu yoğunluğun, anlamın görsel tasarımı olan imge ile kazandırıldığını unutmamalıdır. Demek, "şiiressel imge" nin gerçekleştirilme yöntemlerini bilmek, özellikle durum/kesit öyküsü yazarının (romanın içinde bu tür atraksiyonlara yer veren roman yazarının) önemli bir çabası olmalıdır.

Şiiresselliğin uygun bağlamda ve ölçüde kullanılmaması, öykünün ve romanın temel olayının ya da temel düşüncesinin dışında, ona hizmet etmeyen yan ve alt olayların ve düşüncelerin gelişmesine, böylece öykünün ve romanın "kurmacasal etki" sinin azalmasına neden olur.

Şu da var: Şiiir bir nicelik değil, bir niteliktir. Yani metnin biçimi, sözcüklerin, sözcük öbeklerinin, sözselsel bağlamaların organize edilme yöntemleri, biçimleri, bir metnin şiir olup olmadığını belirlemez. Şiiir gerçekliği algılama, varlığı sorgulama biçimidir. Felsefe gibi. Bu nedenle şiir ile felsefe hep karıştırılmıştır. Uluğ Nutku, ironik biçimde şöyle demişti: "Öğrenciler felsefe bölümüne felsefeci olmak için girerler, şiiir olarak çıkarlar" Onları şiire yakınlaştıran şey, şiirin varlığı, gerçekliği sorgulayan bir dil olma özelliğidir. Oysa felsefe mantıkla ve düşünceyle yapılır, şiir ise mantık ve düşünce dışı bir söylem biçimidir. Eliot, "şiir insanlığın mantık öncesi düşünme biçimidir" demişti. Felsefe kavramlarla çalışır, bilgiyi (anlamı) kavramlaştırır, şiir ise metaforlarla çalışır, anlamı görsel olarak tasarlar, imgeleştirir. Böyle olunca, bir roman nicelik olarak bütünüyle düzyazı mantığıyla yazılmış olsa bile, gerçeklikle ilişkisi açısından şiir olarak değerlendirilebilir. Thomas Mann'ın "Venedik'te Ölüm", Dostoyevski'nin "Beyaz Geceler", Stendhal'ın "Kırmızı ve Siyah", Başka sayabilirim: "Madam Bovary", büyük bir şiir olan "Don Kişot" ...ve "Tutunamayanlar" Elbette "İnce Memed" ler, özellikle "Ağrı Dağı Efsanesi"...

Tarkovski, "şiiressel sinema diye bir sinema yoktur, sinema zaten şiirdir" der, "şiiressel sinema" tartışmaları bağlamında.

Evet, şiiressel roman ve şiiressel öykü diye de bir şey yoktur, roman ve öykü zaten şiirdir. "Edebiyat" dediğimiz şey ise şiir dışıdır. Popüler, gündelik tüketilen metinler roman ya da öykü değildir. Roman, öykü, şiir birer fenomendir. Edebiyat dışı söylem biçimlidirler. Edebiyat niceliktir, roman, öykü ve şiir niteliktir. İnsanlığın getirdiği yazılı kültürün düzeyi, artık yazınsal sanatların tümünü (roman, öykü, şiir) "edebiyat" adlı bir sepetin içinde değerlendirmemize imkan vermemektedir. Bu tartışılmalıdır. Artık "edebiyat" dendiğinde, niceliksel olan, önceden tasarlanmış anlamlara giydirilen bir dil anlaşılmalıdır. Kitlesel olarak tüketilen, okurun yeniden üretmesine uygun olmayan metinler anlaşılmalıdır. Oysa roman, öykü ve şiir, dediğim gibi, kendi dışında referansları olmayan söylem biçimleridir. Uniktedir, tekrarlanamazlar. Geri dönülmezcesine atılmış adımlardır.

•
•
•
•
•
bâki ayhan t.

mızıka öğrenmeye çalışan yavru leylek

yetenekliyim dedi bize bakıp her şeye
şiire ayrı müziğe ayrı musikiye hem de
pırl pırl ama ince akan son ırmağa uzanıp
yetenekliyim ben dedi aşk gibi bazı şeylere

onu dinleyen annesi gururla güldü
senin gibisi bir daha gelmez dünyaya
zaten her şey bozulup kokmuş
herkes unutmuş ince güzellikleri
bir fil fincancı dükkânını yıkmış
bozmuş güzel ezberleri

zamanyoluna kurulan salıncaktır hayat
dedi babası ikisini dinleyen
birkaç böğürtlenle kanamış dudakları
hayranım ikinize de üçümüze de
fakat keşke bir komşumuz olaydı
bir duyan bir düşünen komşumuz
ay ışığında bacada ısınırken
mızıka eşliğinde şarkı söylemek kolaydı

yine de yetenekliyim dedi bir şeye her şeye
en çok da kardan güneşe göçmeye
kanatlarımda yüzyılların acısı
dudaklarımda böğürtlen tadı taze mi taze
geçen yaz bir kıza âşık olmuştum kış çabuk geldi
büyümüşüm göç yollarında
bacadan tüten duman bile aşka geldiymiş
onu kanatlarımla sardığımda

hüseyin peker

türk şiirinde “f” harfine giden yolda

Şiirimizde 'F' harfi, Fazıl Hüsnu Dağlarca'nın her gün büyüyen adıyla, başlangıç harfi oldu neredeyse.

Struga'da ödül aldığı ilk şiirlerinde başlayan imge, metafor yumağıyla özgün şiir yapısı herkesin dikkatini çekmişti başta. 'Çocuk ve Allah' kitabındaki gizemci yerleştirmeler, çocukluk dünyasına ve insana yaptığı farklı bitişimler, 'Toprak Ana' ve 'Batı Acısı'nda da yakaladı okuru bir anda. İstanbul Aksaray'daki kitapçı dükkanının vitrinindeki duvara her gün yazdığı şiirlerle üretken kimliğini her şaire eklemiştir biraz:

İnanılmaz sayıda ürün bırakan şairimiz, dünya ölçüsündeozanlarımız arasında anılmaya devam ediyor:

"Çiziyorum havaya dünyamı bir çiçekle
Ve hayran bırakıyorum bu rüya gibi şekle"

Faruk Nafiz Çamlıbel, ölçülü, uyaklı, kalıplı şiirleriyle, 27 Mayıs 1960 da Yassıada tutuklularından olmasına rağmen, politik yönüyle değil de şiiriyle ayakta bugün. Birinci Yeni şairlerini ve şiirimizde birçok geçmiş adı etkilemiş şairimiz bugün 'Han Duvarları' ile çoğumuzun belleğinde.

"Caddeden sokaklara doğru sesler elendi
Pencereler kapandı kapılar sürmelendi"

..

"Sakin bir söz söyleme.. yüzüme bakma sakın!

Sesini duyan olur, sana göz koyan olur"

İlkini Timur Selçuk'un bestelediği, şarkıları dillere düşmüş üstteki iki şiiri hangimiz hatırlamaz.

Diyarbakır'da doğup İzmir'de ölen Fuat Edip Baksı'nın da unutulmayan sözleri ile, Selahattin Pınar'ın bestelediği "Bir bahar akşamı rastladım size, sevinçli bir telaş içindeydiniz' deyişi hepimizce unutulmazlar arasında.

Feyyaz Kayacan, Feyzi Halıcı, Fadıl Kocagöz, Fahri Erdiç, Fethi Savaşçı, Fatma N., Fatma Çolak, Faik Baysal, Fadıl Oktay, Fatma Şengül Süzer de iz bırakanlardan.

Filiz Çelik Doğru'nun yanısıra Azeri duyarlığı, lirik çalımlarıyla duygusal izler bırakan Fatma Aras, şiirinde Iğdır ovasının bahara bakan yeşilliğini taşırır gibi:

"Varsın dilleriniz uzasın dağlı duygularına

O erguvan dalında açılan öfkeye"

Faris Kuseyri'nin bir dönem, Antakya yöresinden ve tarihinden aşırıp getirdiği, efsane söylemiyle yazılmış uzun şiirlerine rastlamıştık. Şimdilerde sesi eski yoğunluğunda duyulmasa da arada rastladıklarımız bile onu anmaya yetiyor: Kara zeytinin çekirdeğinde gizlediği, defne yaprağının damarında nabzını tuttuğu, tunç yüzlü dedelerini anlattığı şiirlerini unutmadık.

Fatih Yavuz Çiçek'de asla şiirden uzak kalmayan, ama arada kaybolup tekrar sivri len ilginç duyarlığıyla hatırlarda: 'dönüşüyoruz akkor bir kervana' deyişindeki hassasiyetin peşindeyiz hep.

Otostop yaparak gezdiği yerleri farklı bir söylemle anlatan yeni kuşak şairi Fırat Demir de, yolculukta zihne doluşan imgeleri yazdı hep. Özel bir ad bence. 'Öte Geçeler' kitabı hep zihinlerde.

'Anneme söyledim, bu Mayıs böyle geç-

mez' dizesiyle belleklere kazınan Fahrettin Koyuncu da çalışkan bir şair, Denizli'de yaşıyor, ama doğduğu Arnavutluk'un Adriyatik kıyılarını unutamıyor. '- Bir zaman yoruldu, bir de ben' dediği kadar var. Yorulmak onun sözlüğünde yer almıyor gibi.

Fuat Çiftçi de çıkardığı dergisiyle, yayıncılığa el atmasıyla, düzeltme yapmadaki hüneriyle çalışkan edebiyat neferlerinden bir diğeri. Şairliği de hep ileri giden modernist bir çizgide. Özgün şairlere yanaşır, beğenisi yüksek biri kanımca. Dağ tasarılarını, 'herkes kolayca sığabilir vahama' diye açıklayan cüretkar bir şiir yazıyor. Atlamalı, yerinde durmayan bir anlatım ve çapraz koşturan bir dille.

Fatih Akça'yı 'Güller ve Atlar' adlı değişik kitabında: "her sabah yeniden basıyorum mühürleri, kırık kalplerde kırklara karışıyorum" derken sevmiştik. Değiştirimlerinin sonsuz kıvrımlara uzanacağını kestiriyorduk. Ama aldığı ödüllerle, yükselen grafisiyle, 'Kış ve Sapa' daki imge yoğunluğuna kavuşacağını kestiremezdik. İleri ve atak bir zihin. 'neredesin ey kefenim, artık insanlara sığmıyorum' deyişine baksanıza.

Fergun Özelli de İzmir'in kalıcı simgelerinden. Ona danışmadan edemediğimiz ortada. Şiiri de kendi kadar iyi bir kaynaktan beslenen, dolu ve zengin yumaktan çoğalan bir örgüyle karşımızda. İroniden yükselmeyi seven iyimser bir kaynak ondaki. 1988 de Behçet Aysan ödülünü alan ozanımızdan birkaç dize onu anlatmaya yeter mi bilmem ama aktarıyorum gene de:

"ah! ayaklarımı bastığım yer; gövdem, yurdum
dedemin pos bıyıklarıyla gömüldü zavalı pişekar"

'R' harfinde Rezaizade Mahmut Ekrem'in, Rıza Tevfik'in Rıza Apak'ın adını an-

dıktan sonra, 2011 yılında kaybettiğimiz zarif insan Ruşen Hakkı'yı birkaç dizeyle anmadan geçmeyeceğim, Gölcük depremi anlatan:

"gece yırtıldı
denizi gördüm
bir alev topuyla geldi
gölcük'te kavaklı'yı
değirmendere'de
sahili yutan dalgalar"

Rüştü Onur'un da genç yaşta ölen şairler arasında yeri unutulmazdır. 'Memnuniyet' şiiri, benden zarar gelmez, kovanındaki arıya' deyişi hala hatırlarda. Rıfat Ilgaz da 'Hababam Sınıfı' ile dillere destanken, Aşağıdaki dizeleri çoğumuzun ezberindedir:

"Benden geçti mi demek istiyorsun
Aç iki kolunu iki yanına
Korkuluk ol"

İstanbul doğumlu İngilizce'den yaptığı çeviri şiirlerle de tanınan, düz, anlatımcı şiire daha yakın duran açık sözlü şair Roni Margulies de dikkat çeken adlardan.

"Gençliğimsin benim, seni seviyorum Hümeyra"

dizeleri çoğumuzun belleğinde. Rahmi Emeç'in de 'ahmet ağbi, işe rakı karışınca uzuyor yollar, sohbetler, bir mektup, hasretlik sözler' deyişi hep usumuzda. Çalışkan ve üretken bir ad Emeç. Her yıl bir kitap çıkarıyor. Ekserisi şiir ve işin yakasını bırakmıyor, Eskişehir'i yaşattığından da belli.

Kendine özgü evreni ve şiir kurgusuyla Ruhsan İskifoğlu da Kıbrıs'tan ses veriyiyle tanınıyor:

"kütükten düşürüldüğümüzden beri
başımızda azaldı gökyüzü
ilişğimi kesin öte tarafla
telaşa verdim evreni"

Refik Durbaş'ın İzmir'in Halilrifatpa-
şa semtinden yetiştiğini çoğumuz bi-
lir. Erzurum kökenli bir edebiyat öğ-
retmeni olsa da , İstanbul edebiyat pi-
yasasında kendini yetiştirmiş; düzelt-
menlikten, editörlüğe birçok görevde
varlık göstermiş, şiirleriyle de Tüyap
izmir'in onur konukluğuna kadar,adı-
nı çoğaltmıştır. Çırak Aranıyor dan
'Bana mı düşer Usta?' ya kadar, bel-
leklere kazanmış bir çok şiiriyle anı-
yoruz onu.

Rıdvan Gecü, modern ve genç şiirin
önemli adlarından biri.Roman da ya-
zıyor. İşin ucunu bırakmayacak belli.
Deneyisel şairlerin ve somut, avan-
gard şiirin önde gelen isimlerinden:

"ve bıçağı yer öldürdüm dümdüz
o yüzden en fazla iki şiir yazmalı her
şair
anne baba figürsüz"

Ramazan Teknikel, donanımlı yapısı
ve çalışmaları, deneme ve şiirleriyle
'R' harfine şan katan isimlerden. Bes-
ni doğumlu olmasına karşın Kayseri
de yayın hayatına başlamış, Sincan İs-
tasyonu'nun kurulduğunda bizzat gö-
rev almış biri. Çocuk yapıtlarından
sonra tek şiir ve tek deneme kitabı ile
tanınıyor:

"Herkesi yanılıp duran
Yol kenarındaki bu böğürtlen
Bu burnu yüzüne sığmayan semen-
der
Geçiyor kırbaçlarıyla zaman"

anı

önder çolakoğlu

Yüreğimin tebeşir izleri
Zamanın kara tahtalarında
Yarısı silik
Çaresizliğimin gölgesinde

Kınasını emdirdiğin ellerinden
Bir çağla mevsimi
Koynuma salınmış dünden
Sevdamızı ıslıklarla karşılayan

Sessiz öpülen şehir adları
Alnındaki terimin uykusuzluğunda
Beyaz bir mendil
sildiği yarınları geri çağırın

Gül renkli eski radyo örtüleri
İçimin mavisini delip geçen
Hep aynı dalga boyunda
Beraber ve Solo şarkı masumiyeti

Küfünde bir hınzır parmak izi
Sandık kadınlı nemli odaların
Bir beden büyümüş hayat var yalnızlığında
Ölümünü bekleyen kedilerin

bir sarmaşığın

yusuf alper

Avuçlarımda meltemi Ege'nin
Üzerimde karı Palandöken'in
Bir elimi sen diye kullanıyorum
Sıcağın vuruyor ellerime, yüzüme

Dün düşümde gördüm seni
Bir düşte düşer gibi gördüm
Misillemeyi beklemedeyim
Yüz yıl geçse aradan, bekle beni

İnsansızım; bir sarmaşığın bakışı gibi aynaya
Dört duvar arasında durup durmadayım
Sen geliyorsun aklıma
Öfkeyle kovuyorum

Gücüm yeter mi dersin
Bir yontucu gibi
O bitmez yolculuk usumda
Alnının ortasından toprağa inen çizgi

Unutma gövdeni, sarsan coşkunuğunla
Biliyorsun gövdensiz sevdam kuruyor
Bir bataklığa dönüyor tinim
Dudakların göğüslerin ellerin

Bir çorak toprak; kır alabildiğine
Zamanlarca yağmura vermiş özlemimi
Bitmez fırtınalar sürüyor bulutları
Gün kırıgını sürüngen çekiyor deliğine kendini

erkan karakiraz

Metin Eloğlu'na On Bir Pare Posta Atışı

İLK POSTA: 05.01.2002 Ctesi, 14.50. Sevgili Metin Eloğlu, bugün sahafın birinden "Ay Parçası" isimli kitabını satın aldım. 1983 Yazko basımı. Bugüne kadar hep dağınık, bir yere varmayan okumalar yapmıştım şiirin söz konusu olduğunda; sağda solda denk geliyordum şiirlerine ve kitaplarına. Daha önce kendimi vererek ve inceleyerek okumamıştım kitaplarını; şiirlerini anlamlandırmanın önünde büyük bir engeldi bu. Yazdıklarında babanın bahçıvanlığının, annenin masallarının, kendi ressamlığının -geçimini ressamlıktan sağlıyordun, bazı kitap kapaklarını da kendin çizmiştin ya da alkole düşkünlüğünün, tüm bu biyografik unsurların "doğrudan" izlerini aramanın ne kadar anlamsız olduğunu kavradım ilk olarak.

İKİNCİ POSTA: 07.01.2002 Ptesi, 17.05. Kıymetli Metin Eloğlu, "Düdüklü Tence-re", "Horozdan Korkan Ođlan", "Ayşemayşe", "Hep" falan falan (!) gibi kitaplarını tek solukta, etkilenererek fakat üzerinde fazla da oyalanmadan, belki de pek "anlamadan" okuyuvermiştim daha önce. Yine de "Ayşemayşe'nin "Sonra senler bir başıboşluğa tüydü gitti" dizesini unutamam. "Ay Parçası'nın senin on birinci kitabın olduğu bilgisini de atlama-dan, kitabı; bu şiirlerin, artık poetikasını tam anlamıyla temellendirip inşa etmiş, kararlı, ne istediğinin sonuna kadar farkında olan, yetkin bir şair tarafından ya-

zıldığının bilinciyle defalarca okudum.

ÜÇÜNCÜ POSTA: 07.01.2002 Ptesi, 23.15. Gündelik dili, kendi doğallığı içerisinde, sınırlarını zorlayarak yoklayıp kullanan, kendi özgün sesini bulmuş bir şairin, "şairaneliği" elinin tersiyle itip yine de şiir olabilen/kalabilen kısacık, sözcük/dil oyunları ile bezeli, samimi metinleriyle dolu, özünde devasa bir küçük kitap bu. Eloğlu, seninle belki de ilk gerçek tanışmamız / göz temasımız / ten uyuşmamız, "Ay Parçası" ile oldu, diyebilirim.

DÖRDÜNCÜ POSTA: 30.11.2003 Pazar, 23.40. Eloğlu, bir haftadır, ödünç aldığım, "Toplu Şiirler"ini okuyorum, ilk baskısı bu. Baştan sona, önce zaman sırasıyla, sonra sıraya uymadan; sağdan sola, yukarıdan aşağıya, o bulmacamsı, içten dile tekrar tekrar hayran kalarak. Örneğın, 1975 tarihli, "Yumuşak G" başlıklı sekizinci kitabında, şairlere, yazarlara, annene ithaf ettiğın şiirlerin bulunduğu, her biri adını alfabenin bir harfinden alan şiirlere bakıyorum, adeta kazıyorum o kitabın bulunduğu bölümü. Nasıl da güzel bakıyorsun geçmişin şiir bilgisine ve bu farkındalığınla nasıl da rahatlıkla yıkıp yakıp yeniden kuruyorsun o şiir ülkesini! Şöyle ki: "Değil ki/mi,/ Şiir sorulmaz."² diyorsun, Behçet Necatigil'e ithaf ettiğın "Ç"de.

BEŞİNCİ POSTA: 12.02.2004 Perş, 22.10. Eloğlu, tabiatın ve elbette yaşadığı mekân(lar)ın olanaklarını -nesnelerin yaşamlarımızdaki kaçınılmaz varlıkları, doğa olaylarının bireyi dönüştürme etkisi, siyasi ve ekonomik faktörler, tarih- sorgulayıp bunlara dair kendisini çoğaltan tüm öğelere karşı duyarlılıkla yaklaşan bitirim bir şiir öznesinin nefes alıp verdiğini duyuyorum yazdıklarında.

ALTINCI POSTA: 20.03.2004 Ctesi, 23.50. Eloğlu, toprağın, sonsuzluk metaforu ola-

rak denizin ve bir imkân olarak göğün, ufuk çizgisinde tersyüz oluşlarının getirdiği özgürlük, gülme ve hayatta kalma güdülerinin birbiriyle ilintisinin sonuna kadar ayırında şiirlerindeki özne(ler). Yazdıklarında ironinin, yerginin yanı sıra doğaya kaçış/sığınma temasının bunca yer buluşunu da bu güdülerin farkındalığına bağlıyorum. Şaşırtıcı bir şekilde aile de eksik değil yazdıklarında, insan/doğa sevgisi de.

YEDİNCİ POSTA: 15.06.2005 Çarş, 23.35. Metin Abi, yumruklarını sıkıp dikiliyorsun okurun karşısına; "ben" diye başlıyorsun söze kimi zaman ve yeni, yepyeni, gıcır gıcır sözcükler icat ederek, zengin bir söz varlığını üzerimize boca ederek, "alay"ı eksik etmeyerek, "kendini"nden yola çıkararak, yapmacıklığa kaçmadan, sinemasal etkiler uyandırarak, özdeşim kurulabilecek insani taraflarından dem vuruyorsun. En çocuksu haliyle, küfürbaz, argoya meyilli yabani atlar -hergeleler!-koşturuyor evin odalarında işte o zaman. Bir yanda sıcacık, şeffaf hayal var, diğer yanda soğumaya yüz tutmuş katı gerçekler... ancak her ikisi de aynı köprüde dikiliyor. Ölümün, yalnızlığın, yaşlılığın, geçmişe özlemin oluşturduğu bir köprü bu.

SEKİZİNCİ POSTA: 29.12.2011 Cuma, 22.30. Metin Abi, uzun zamandır karıştırmıyordum şiirlerini, sonra birkaç dizen canlandı usumda: "Sözdür kıpraşan deşen kişi belleğini yavuzca/ Öyle bir yamyassı dil ki bu, dedim-dedi bilmez"³ diyordun "Uyakça" başlıklı şiirinde. *Şiirin salt bir bütün, bir anlam toplamı olması gerektiği kanısında olduğunu söylemişin Asım Bezirci'yle yaptığın söyleşide.*⁴ *Şiirinin öncelikle içlem, öz olarak bir ilkesi, düzeni olan bir şiir olduğunu da anlatmıştın o söyleşide.*

DOKUZUNCU POSTA: 29.12.2011 Cuma, 23.50. Metin Abi, bu akşam, 1971 ta-

rihli "Dizin" başlıklı şiir kitabıyla oyalandım bir süre, kendi şiirin üzerine söylediklerinin kanıtlarını aradım, buldum da! Tüm gerçekliğiyle karşımda işte örnekleri söyleşideki açıklamalarının. Mesela "Kasık" şiirinde kurduğun yapı öyle sağlam ki eksiltmelere, dil oyunlarına gittiğinde daha da güçleniyor: "Sabahtan beri acıkığa peynir-ekmek seçimi mi olurmuş/ Oysa dolmalar helvalarla döşenmiş bir yasak sini/ Sıcacık gül çorbasına kaşık sallıyorum ilkten/ Ve kasıklarım apansız bir hayın tekme!"⁵

ONUNCU POSTA: 31.05.2014 Ctesi, 22.20. Metin, burjuvazi ahlakıyla hareket edenlere karşı oluşun, mizahı bir araç olarak kullanarak özellikle ilk kitaplarındaki şiirlerinde onları eleştirişin üzerine düşündüm biraz ve eleştiri odağına aldığın meselelerin günümüzde de pek değişmediğini gördüm. Yine erkle işbirliği, yine sınıf atlama telaşı, yine sonradan görmelikler, yine çıkar ilişkileri... Nisan ayında, toplu şiirlerinin genişletilmiş dördüncü baskısı yapıldı, ben de edindim bir nüsha bu baskımdan. Yeniden okumak yeniden anlamak için yeni bir fırsat olarak görüldü bana. Melo'ya da Doğan Kardeş Kitaplığı'nın ilkgençlik serisinden "Nedircik Yavrusu"; vakti gelince o da okusun diye. Şiire temiz, ayıksı, cüretkar bir giriş ne de olsa...

SON POSTA: Haziran 2016, herhangi bir gece, 23.55. Metin, rahat uyu, gözün arkada kalmasın: "biz ozan taşının keskin uçları/ bileniyoruz/ körelmenin sınırında/ bu nihayet bir uzlaşmadır/ türlü çeşit marazdan ötede"⁶

1-"Ayşemayşe" başlıklı şiirden; Metin Eloğlu, "Bu Yalnızlık Benim - Toplu Şiirler (1951-1984)", YKY, Genişletilmiş 4. Baskı: İstanbul, Nisan 2014, s. 182.

2-"Ç" başlıklı şiirden; Metin Eloğlu, a.g.e., s. 274.

3- "Uyakça" başlıklı şiirden; Metin Eloğlu, a.g.e., s. 229.

4- Asım Bezirci, "Ayşemayşe Üstüne Konuşma", Yeni Dergi, Y. 5, nr. 50, Kasım 1968, s. 373-377.

5-"Kasık" başlıklı şiirden; Metin Eloğlu, a.g.e., s. 241.

6-"İlmek" başlıklı şiirden, Erkan Karakiraz, "İçgeçit", Noktürn Yayınları, Birinci Basım, Nisan 2016, s. 46.

**sevencimdi,
öldü dersin** ● ● ● ● ●
cezmi ersöz

Eski bir geceden kalmıştır bütün sevinçlerin
Ölümler geçer gölge oyunlarından
Parmaklarını zafere yapıştır
Pencerenden en sevdiğin boşluğa uçacaktır
Ah, o eğimler o yaban sesler,
kapıldığın o açılmaz kapılar
Ah,sevencini ölü bir tavşan gibi koynunda taşıman
Eski bir mutlulukta kalmıştır bütün geceler
Ah, o en sonunda kendini kendinden yolcu etmen
Beni de almadan gitme
Söylemem kimseye birşey.
Razıyım, ne dersen de
Saklanırım içindeki o eski geceye
Sevencimdi, öldü dersin,
Koynundaki o ölü tavşanı görenlere...

sarmaşık ● ● ● ● ●
açelya büşra özdilek

Perdeler sislendiğinde gecenin zehrini somur
Sevişir gibi tükür ve suretini aynalara as.

Peş peşe ayıkladığın yansımaların içinden tut, kaldır kendini.

Ellerin, ellerin bu kainatın tamamlayıcı ögesiye, kırma parmaklarını ağaçları kökünden sökercesine.

Deliklerinden akan süt kokulu ırmaklarda arın, sürün merhametli kokuların en ahenkli biçimini.

Yırtık cümlelere dolanan giz dolu öfkeni okşa tabanlarınla, dökülsün ayak uçlarından göğe doğru.

Tut kendini, sonra beni, düşürmeden alacalı vurgunların kırbacına.
Kanatma bizi...

çıkılmaz sokak

oya uysal

Bir başka kalpte ölümü göze alabilmekse aşk, aldı. Küller
ve tüllerle sarıp kaldırdığı acıtan bir hatıra değil,
vazgeçtiği ömrü.

Bakmak ve görmek arasındaki o ince çizgi, yani
fark etmenin anlama düşürdüğü resim. Bu solgun resim,
bu hikâye ki tek bir virgülüne olsun dokundurtmadı da
kaleme alan hayat
yanlarına düşen kollarını kavuşturup seyrediyor şimdi
hatıranın camından bir başka kalbi.

Bir gözleri var ki, buğulu. Yağdı yağacak bulut
tutuyor kendini
içi fırtınalı açık deniz
ve ufka bakmaktan yorulan bakışlarında
titreşen bir serapken kavuşmak
adı üstünde çıkılmaz sokak ve cadde uzak.

Not; 11. Sayımızda şairimizin yayınlanan şiirinin adı "KARŞILIKSIZ KALAN AŞK" olacaktı, özür dileriz.

Çizim: Arif Buz

ayşe özgür aydoğan

özgür sinema 9

neruda

Bu gece en hüzünlü şiirleri yazabilirim
Şöyle diyebilirim: "Gece yıldızlardaydı
Ve yıldızlar, maviydi, uzaklarda üşür-
ler"

Pablo Neruda

Şili sinemasının uluslararası alanda çok tanınmış yönetmeni Pablo Larrian, "Neruda" filmiyle yine çok başarılı ve farklı bir projeye imza atmış. Yönetmen, daha önce özellikle ülkemizde faşist lider Pinochet'nin referandum sürecine değinen "No" filmiyle adından çok söz ettirmişti. Pablo Larrian bu filmde izleyiciye Şili'li ünlü şair, yazar, komünist, aşık Pablo Neruda'nın yaşamından bir kesit aktarıyor. Ancak bu kesit gerçeğe birebir uymamaktadır. Larrian, Jacqueline Kennedy Onassis' i anlattığı "Jackie" filminde de yaptığı gibi kurgu ile gerçeği başarıyla harmanlıyor.

Gerçek adı, "Ricardo Reyes Besualto" olan Şili'li şair Pablo Neruda, devrimci şiirleriyle, komünizme olan inancı, vatan sevgisi ve içine pek çok acı sığdırdığı yaşamı ile değerli şairimiz Nazım Hikmet ile benzerlikler gösteriyor. 1945 yılında komünist partiden politikaya atılan şair, faşizme karşı dik duru-

şuyla hükümeti rahatsız etmeye başlınca polis tarafından aranmaya başlıyor. Neruda bu süreçte tam bir kaçak hayatı yaşamak zorunda kalacaktır. Yönetmen filmi çekerken Neruda'nın bu döneme odaklanıyor. Gerçek ile kurguyu başarılı bir biçimde harmanlayarak filmi şiirsel bir dille izleyicisine aktarmayı başarıyor.

Filmde hükümet Neruda'nın peşine, Oscar Peluchonneau ("No" filminden tanıdığımız Gael Garcia Berna) adında bir polis dedektifi takar. Film izleyiciye, dedektif Peluchonneau anlatmaktadır. Neruda (Luis Gnecco) Şili' de kalırsa ceza evine girecektir. Ceza evine girmekten korkmamasına rağmen faşistlerin oynadığı bu çirkin oyuna dahil olmayacağını söyleyerek ressam olan aşkı Dalia (Mercedes Moran) ile köşe bucak saklanmaya başlar. Dedektif Peluchonneau, şairin adım adım peşindedir. Tüm hedefi Neruda'yı yakalamaktır. Neruda ise sanki bu durumu eğlenceli bulmaktadır ve adım adım peşinde olduğunu bildiği Peluchonneau' ya okuması için kitaplar bırakmaktadır. Bu arada daha sonra pek çok acı ve faili meçhul ölüm yaşanmasına neden olacak eski başkan Pinochet, o dönem bir hapisanenin müdürü. Doğal olarak bu hapisane Pinochet'in de katkılarıyla oldukça ağır koşullara sahip bir hapisane. Filmde, Peluchonneau ve Neruda ile birlikte Şili sokaklarında faşizmin çirkin ayak seslerini duymaya başlıyoruz.

Peluchonneau, bir yandan büyük bir tutkuyla Neruda'yı yakalamaya çalışır bir yandan da onun kitaplarını okurken ona hayranlık beslemeye başlamıştır. Gün geçtikçe artan aşşğılık kompleksi ve hayranlığı arasında gelgitler yaşayan dedektif için Neruda'yı yakalamak adeta bir ta-kıntı haline gelmiştir. Uzun süre arkadaşlarının evinde Dalia ile kalan Neruda

ise içkiye düşkündür, genelevleri sık sık ziyaret eder bütün hümanizmi ile fahişelere şiirlerini okur. Onların acısına, çaresizliğine, ezilmişliğine ortak olur. Ancak dedektifin kendisine çok yaklaştığını fark ettiğinde çok sevdiği Dalia'yı orada bırakarak kaçmak zorunda kalır. And dağlarında bembeyaz karların içinde at üzerinde giden Neruda ve hemen peşinde Peluchonneau ölümüne iz sürerken bölgenin yerli halkı polise değil gönüllerini fetheden şaire yardım ederler. Pablo Larrian bu sahne de ki manzara ve görsel şölenle de izleyicinin kalbine taht kuruyor.

Filmde sık sık Neruda'nın o güzel şiirlerini dinleme fırsatı buluyoruz. Neruda'yı canlandıran Luis Gnecco başarılı performansı ile iyi bir iş çıkarmış. Dedektif Peluchonneau'yu canlandıran Gael García Bernal'in performansı ise

her zamanki gibi muhteşem. Kendisi daha önce "No" filminde ki başrolüyle de harikalar yaratmıştı. Film de hem yönetmen hem de oyuncular, faşist zihniyetin sanata ve sanatçıya olan takıntısını ve bu ruh halinin nedenini çok iyi aktarmışlar. Umarım bir gün bizde de Nazım Hikmet ile ve diğer sürgün yaşamış, faşizmden nasibini almış sanatçılarımızla ilgili daha fazla film çekilir ve bu filmler izleyiciyle buluşur.

Yönetmen : Pablo Larraín

Oyuncular: Luis Gnecco, Gael García Bernal, Mercedes Morán

Tür : Dram, Biyografi, Polisiye

Ülke : Şili, Arjantin, Fransa, İspanya, ABD

eski bir ney, içki şişeleri, bir tutam acı
tepenin az ilerisindeki otların arasında
kıvrılıp
yatmış
neyzen.

kuralların büzüle büzüle açılmış kekre tütünü
baskıyı bastırmış obur "serseri!"
ney: sen olmuş gitgide patika burçlarında,
meyzen inlemiş çiçek tozlarındaki ruhu;
tutturamadığından değil öyle
bile isteye ıskalamıştır şiirde tekniği.

urla'da bir berber suçludur bütün bun'lardan
tokadizade şekip de bilir, şair eşref de
gecede ışığın yağmurla bir olup yağdığını!

azab-ı mukaddes'i delip geçerek
muktebes' ten dede remzi uçarak geliptür
mazhar osman ve mehmet akif yaya yapıldak;
alkol aydınlatabilir satırları ve hayatı.

güya kartal'da gömülü bu yaman sövgü
bence çıkıyordur her gece mezarından
pantolon ceplerinde malum şişeler
birkaç demet ışık ve besteler
bir meye, bir ney'e uzatıp soluğunu
yergi yergi asılıyordur kelimelere...

Dipnotlar :

- 1) "urla'da bir berber" : Neyzen'e ney çalmayı öğreten kişi.
- 2) "muktebes" : Neyzen'in şiirlerini yayımladığı dergi.
- 3) "dede remzi" : Neyzen'in arkadaşlarından.

**aşkın haiku
mevsimleri**

ozan çororo

Yaz

bu kokun senin!
bahçendeki güller mi
enzirdi seni?

Güz

yapraklar düştü
çöpçüler de süpürdü
yaprak bir düştü

Bahar

dalları serçe
olmuş ağaç, dökme hiç
yapraklarını

Güz

sussun yapraklar
yaprakları susturun
yapraklar sussun

Kış

boynundan öptüm
sonra çıkarıp ipi
boynuma örttüm

m. mahzun doğan

caz günlükleri

öfff ki, öf!

2 Ocak 2017, Pazartesi, Ankara

Edebiyat dünyamızın bu yılki ilk kayıp haberi Kayseri'den geldi. Abdülkadir Budak'ın Facebook sayfasına yazdıklarından aldım haberi...

"Acı daha bir içeriden vurdu. Gençlik arkadaşım, yoldaşım Mehmet Çağlıkasap'ın ölüm haberini aldım. Ozanca'yı, Hakimiyet Sanat'ı ve ilk kitaplarımı birlikte çıkardığım arkadaşşıma son vazifemi yapmak için Kayseri'ye hareket ediyorum. Ahmet Ada'yı geçen yıl kaybetmiştik, ardından Çağlıkasap... O güzel ekipten Ayhan Gülsoy'a, Fazlı Yalçın'a, Bedrettin Aykın'a da başsağlığı diliyorum."

(13.35)

John Berger de ölmüş...

Sıcaklık, -15'i gördü. (23.10)

-17 (23.30)

(23.50)

7 Ocak 2017, Cumartesi, Ankara

Evdeydim...

Ne zaman cep telefonumdan internete girsem, ölüm haberi aldım...

Abdullah Neyzar Karahan, Refik Erduran, Çevirmen Doğan Şahiner, Ressam Ersin Türk.

Neyzar Karahan'ın ölüm haberini Oğuz Ağabey'in (Tümbaş) Facebook sayfasından öğrendim... Şöyle yazmıştı:

"ŞAİR DOSTUM ABDULLAH NEYZAR KARAHAN'I YİTİRDİK!

Elli yıllık dostum, şiir yoldaşım, can arkadaşım şair Abdullah Neyzar Karahan'ı yitirdik dostlar! Oğlu Ozan'dan aldım haberi az önce. Yıkıldım.

Ne diyeceğimi bilemiyorum. Şaşkınlım, darmadağınım!"

Ahmet Günbaş'sa yine Facebook'ta bir fotoğraf paylaşarak şunları yazdı:

"Anladım toplu fotoğrafları sevmiyor Tanrı / Yaptığı bütün gün ölüm çıkartmaları" demiştim bir şiirimde!..

Evet, bir güz balkonunda bulduğumuz kanıtı olan bu fotoğraftan bir kişi daha eksildi!

Sol baştaki Ayhan Can'ı yitireli epeyce olmuştu. Bugün de aynı hizada, sanki bir şiire konuk gitmiş gibi dalgın duran Abdullah Neyzar Karahan'ı yitirdiğimiz haberini aldık sevgili Oğuz Tümbaş'tan!..

İlk ürünlerini Muğla'da Menteşe gazetesinde yayımlayan, 1961'den sonra canından aziz saydığı İzmir'e yerleşen nahif, munis ve romantik bir kişilikli Karahan. 1939, Samsun doğumluydu. Gazete sayfalarında palazlanan şairliğini kısa sürede dergilere taşıdı. Yazarlığının yanı sıra dergiler yönetti, Özleşim adında bir dergi çıkardı, köşe yazıları yazdı, bir resimli şiir sergisine ortaklık etti, kütüphanecilik yaptı. Özcan Yalım'ın onun için, "Mitolojiyi bu denli rahat kullanan bir şair görmemiştim," dediğini anımsıyorum.

Uzun bir süredir alzheimer'dı Abdul-
lah Neyzar Karahan abimiz!..

Onu, içinde çırpındığımız siyahî orta-
ma denk düşen Irmak adlı şiirinin 3. bö-
lümü ile anıyorum:

"Senin adınaydı ilk toplum düzeni

Ey uygarlık

Ölen inançlar

Öldürülen düşünceler

Sahnedeki Habil ve Kabil

Kardeşe kardeş vurduran

Toş sopa

Ok

Mermi ve füzeler

Yapay uydular

Kıtalararası hedefler

Kendi kendini kemiren insan

Tek başına yönetmede

Kendi oyununu

Yeryüzü sahnesinde”

Sonsuza yazılsın adı!

Günbaş'ın, Neyzar Karahan'ın fotoğ-
raftaki duruşunu betimleyerek, "sanki
bir şiire konuk gitmiş gibi dalgın du-
ran" demesinde durakaldım. Şairlerin
ölümü de bir şiire konuk gitmek değil
mi diye düşündüm sonra...

Çevirmen Doğan Şahiner ölmüş...

Nevzat Çelik, şunları paylaşmış Face-
book'ta:

"BİR ÇAM DEVRİLDİ HÜZÜNÜME..."

Sevgili DOĞAN ŞAHİNER'le, 1980'de Da-
vutpaşa Askeri Cezaevi'nde karşılaştık.
Henüz darbe olmamıştı. Ben yirmi, o yir-
mi üç yaşındaydı. ODTÜ'de okuyan, İn-
gilizce bilen, sesini yükseltmeden konu-
şan, yüzüne ve davranışlarına bilgeliği
kendiliğinden oturmuş Doğan'la çok kısa
sürede kaynaştık. Aynı koşullardaydık
ama serbest zamanlarımızın çoğunu bir-
likte geçiriyorduk. Kierkegaard, Derri-
da, Heidegger, Althusser vb. isimleri ilk
kez ondan duymuş, ne söylediklerine da-
ir bir fikrim oluşmaya başlamıştı. En
mahrem anılarımızı paylaşıyorduk. Yol-
daş olmanın ötesinde gerçek birer dost-
tuk birbirimiz için. 1981 Temmuz'unda
Metris'e sevk edildim. İçimde biriken şi-
ri kağıda dökmeye başladım o yıl. Cezae-
vi imkanları dahilinde gizli ya da açık
mektuplaşma yoluyla sürdürdük ilişkimiz.
O yıllardaki muhabbetimizin bana her açı-
dan katkı yaptığını rahatlıkla söyleyebi-
lim. Cezaevi sonrasında çok az karşı-
laşma imkanı bulabildik. Son yıllarda hiç
göremedim kendisini. Ne yapıp ne ettiğ-
ine dair hep bilgim oldu ama. Sevindim,
gurur duydum. O yıllar için büyük sayı-
labilecek üç yaş farka rağmen yüzlerce
kişi arasından birbirimizi bulmamızın ve
en yakın iki dost olmamızın bir tesadüf ol-
madığını düşünüyorum bugün.

"bir çam devrildi hüznüme dalından bir
kuş kalktı”

BirGün Gazetesi'nin internet sayfasında,
"Çevirmen Doğan Şahiner yaşamını yi-
tirdi" bışlağıyla (07.01.2017 11:11) yer
alan haberi okudum sonra...

Habere göre, Şahiner'in ölüm haberini sa-
natçı Suavi, duyurmuş Twitter hesabın-
dan.

Haberde yer alan bilgilere göre, Şahiner 1957, Amasya doğumlu. Ancak ilk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamlamış. ODTÜ İnşaat Mühendisliği öğrencisiyken okulu bırakmış. Sonra ne mi yapmış? Bütün zamanını politik faaliyetlere vermiş. Bilar ve Özgür Üniversite'de felsefe seminerleri vermiş. "Başka Dillerden" dergisinin yayınında görev almış.

Ne çok çevirisi yayımlanmış...

Birikim Yayınları'ndan, Yapı Kerdi'den, Türkiye İş Bankası Yayınları'ndan, Milliyet Yayınları'ndan çıkmış çevirileri...

Seval Aydın'sa, bir ressamın ölüm haberini veriyordu yine Facebook'ta:

"Ressam ERSİN TÜRK dostumuzu bugün saat 18:40'da Kadıköy Medicana Hastanesi'nde kaybettik. Cenazesi Pazartesi günü saat 14:00'da (kendisi istemediği için) tören yapılmadan Beykoz Mezarlığına defnedilecektir....

Vatandaşlıktan çıkarıldığı halde; kanser olduğunu öğrenince "kendi vatanında ölmek için" Kanada'dan turist olarak gelen gencecik bir insana son günlerinde bile izin vermediler ki huzurla olsun...

Çok çok üzgünüm... Çok umutluydum yaşamı kucaklayacağından..."

Offf ki of!

Ramazan Teknikel, Facebook'ta bir söz paylaştı... Ne güzel!

"Hâlimiz it hâli, ammaaa keyfimiz beğde yok."

Antep sözüymüş.

Gülümseten bir paylaşım da çıktı yani karşıma...

Salih Mercanoğlu'nun Face'de yazdıkları ise beni anılara sürükledi... Bir zamanlar, 1996 olmalı, benim de kaldığım Akkonak'a...

"90'lı yılların başlarında kendime ait bir kitabevi vardı: Ada Kitabevi. Kutu gibi bir dükkandı. Bir gün, bağlama ustası olan bir arkadaş geldi: İmdat Şimşek. Elinde kısa saplı, zarif bir bağlama vardı. Kitaba merak salmış. Epeyce kitap alacağını söyledi. Karşılığında elindeki bağlamasını teklif etti. Bağlamayı az tıngırdattım. Tanrım muhteşem bir tınıydı. Hemen kabul ettim. İmdat, beş altı raf kitabı indirdi. O memnun, ben memnun. O kısa sap bağlamayı o kadar çok sevmişim ki...Hatta, ben onun tellerine vurdukça o bana neredeyse bağlama düzenini öğretti. Üç dört yıl o bağlamayla yatıp kalktım. Bir gün bir dostumun evlilik yıl dönümüne davet edildim (Molla Demirel ve sevgili eşi Sakine). Molla Demirel. "Sazı da al gel" demişti. Turgay Değirmenci'yle Molla'ların Göynük'deki Akkonak Evleri'ne gittik. Mecit Ünal, Halit Ünal ve adını anımsayamadığım bir çok insan vardı. Gece, o güzelim enfes doğada çaldık söyledik. Alkol de had safada. Sabaha karşı Molla Demirel'in sevgili eşi yanıma yaklaştı (Şimdi rahmetli, saygıyla anıyorum), dedi ki: "Salih, sazın çok güzel". Ben de her Anadolu insanı gibi: "Sakine hanım al, buyur... Senin olsun" dedim. Çok sevindi. Sazı alıp teşekkür etti. O günden sonra yıllardır elime saz almadım. Geçen yıllarda kızkardeşim bir saz aldı. Yok, olmadı. Hiçbir saz onun yerini tutmuyordu. Her neyse anı güzel. Dönüp baktığımda o yıllara, "ne korkunç küstüyormuşum" dedim kendime. Şiir de de öyle, bir ara on yıl boyunca hiçbir dergiye şiir yollamadım. Ne-

den mi küstüm? Yılmaz Odabaşı Son Çeyrek Yüzyıl Şiir Antolojisi'ni hazırlamıştı. İlk baskısında şiirim vardı. Son baskısında şiirimi çıkarmış. Ona küsmüştüm (öyle hatırlıyorum). Şimdi gülüp geçiyorum. Umurumda da değil. Adımı bir yerlerde görmek gibi salakça bir isteğin ne denli yavan bir istek olduğunu düşünüyorum. Kör istek! Başka şeylere de küsmüşüm zamanında. Mesela kendi sesime. Yıllardır türkü söylerim. Merak ettim, bir gün sesimi bir cihaza kayıt edip dinledim. Tanrım! Ne berbat, ne eğitimsiz bir ses. Bu kez se-

sime küsmüştüm. Ne tuhaf. Ama şimdi gizli gizli türkü söyleyip sesimle sevişiyorum O yüzden diyorum ki: Eğer küsersem fazla ciddiye almayın. Çünkü ben de küslüğümü ciddiye almıyorum. Tüm dostlara GÜNAYDIN... (Not: Fırtına yüzünden gece uyuyamadım. Havaya küstüm.)"

Malatyalı hemşerim Sakine Hanım'ın öldüğünü bilmiyordum. Hem anılara yolculuk yaptım, hem hüznlendim yine...

(23.35)

siz hiç kedi karnında öldünüz mü

örsan gürkan

siz hiç kedi karnında öldünüz mü
bir kedi sahip kabul etmeyerek
kendinin kalarak öldü
köpekler boğdular kimdiler çöpe attılar ortak oldular
allah'tan ummazdım bunu kediler yararsız ve zararsızdır
siz hiç bahçe bahçe aradınız mı
ben aradım bana olan'ı öğretti
konuşmazdı o dünyaya hiçbir iz bırakmadı
insan soyadı bıraktı kuyruk sokumu bıraktı
ben kendimi çöpte buldum kaskatı
biraz önce burası herkese yetecek kadar herkesim dünyaydı
etleri koparılırken çaresizlik içinde
pençelere savunma yapmayan onu düşünüyorsunuz
fotoğraflarına bakarken fotoğraflarına
-fotoğrafi dahi yoktu-
canlılardan kaçan tüm kedilerde onun yüzünü gördüm
anlamın hiçi gibiydi evren ağı kadar ağır
hayvanların zorunlulukları yoktur yaşamaya bile
bu yüzden intihar zannedilebilirdi
siz hiç doğa kanunlarından hayvan mertebesiyle tanıştınız mı

m. mahzun doğan

Neval Savak: “İlk önce ten acır...”

-Sevgili Neval, bu tür söyleşilerin ilk soruları klasik olarak, "Seni tanıyalım mı?" diye başlar. Ben öyle yapmayacağım. Şöyle soracağım:

Şiirlerinden seni tanıyor muyuz?

Doğrusu okurlara sorulacak bir soru ama ben sana soracağım...

Tabi ki hayır. Bu iki yönlü bir yolculuktur aslında. Ben kendi izimi bırakıyorum şiirime. Bugüne kadar bir şairin şiirlerine benzetilmedi ya da şu şairden çok etkilenmişsin diye bir eleştiri almadım.

Yazmak her şey değil bu topraklarda. Kendini yansıttığın, mücadele ettiğin kadar işin başka boyutu da var. Sanata örülen kalın duvarları aşmak gerekiyor. Büyük bir aşkla çıktığım bu yolculukta eğer karşıma Vahdettin Yılmaz çıkmaysaydı ne ben sizi tanıyabilecektim ne de okuyucular beni.

Genç yaşta yazmaya gönül vermiştim fakat bazı sebeplerden dolayı orada kaldı çabalarım. İki seneyi aşkın bir süredir şiire tekrar başladım. Şiirlerimi yaşamla ve kendimle paralel bir şekilde götürüyorum. Acılarımız, sevinçlerimiz, kavgamız ve birçok duygumuz ortaktır dünya insanıyla. Elimden geldiğince bunları yazmaya çalışıyorum. Bir insan diye çıktığım bu yolculukta birçok insan kazandım ve şiire de insan kazandırdığımı düşünüyorum.

Yaşamın nefesini yazıyorum çoğu zaman yaşanan ya da yaşadığım olayları şiire döküyorum. Bu da benim izim oluyor aslında. Şiirlerimden biliniyor muyum orasını ben de bilmiyorum.

-"İnsan yaşadığı yere benzer" der ya Edip Cansever, İzmir'e benzediğini düşünüyor musun? Dizelerinde hep İzmir var... Semtleriyle, sokaklarıyla... Daha çok Alsancak'la olsa da...

Edip abime kesinlikle katılıyorum. Babannemler mübadele zamanı Ayvalık'a gelmişler. Babam daha sonra İzmir'e yerleşip evlenmiş. Burada doğmuşum. Nereye gidersem gideyim benim memleketim İzmir. Aşkla bağlıyım bu şehre, çünkü burada yaşadığını ilikerine kadar hissedersin, çünkü burada özgürlük var, mavi var.

Çalışma hayatımın on yılından fazlası Alsancak'ta geçti ve birçok etkinliğin merkezi burada olduğu için şiirlerimde ağırlıklı olarak Alsancak olması normal. İnsanların en çok ortak noktasıdır orası. Yaşamın daha farklı aktığını hissedersiniz. Zengin fakir demeden herkesin geldiği, sokak sanatçılarının yoğun olduğu, canlı, işte tam yaşamın, İzmir'in kalbinin attığı yer diyebileceğim için bendeki izleri ister istemez şiire taşıyorum.

Yaşamımın büyük bölümü Bornova'da geçti. Çocukluğumu bıraktım, gençliğe "Mer-

haba!" dedim bu kentte. Buradan da izler var. Aslında İzmir'in denizi en çok benim kalbimde yer etti.

O yüzden yaşadığım yere benziyorum, o yüzden biraz maviyim.

-İlk kitabındaki "Kadınlar" şiirinde diyorsun ki, "sevişirken doğurur özgürlüğü / ve devrim kadınlara saçlarından tutunur / tutuşan yürekleri mimlenmiş köşe başlarında / ki onlar gözleri intihar sebebi".

Bu dizelere ikinci kitabındaki "Yoksullar Sapağı" şiirinden "yaşamın devriye gezdiği / kekik kokulu kadınlar sokağında" dizelerini de anımsatarak soracağım, kadın olarak, şiirlerinde kendini, duygularını özgürce ifade edebildiğini düşünüyor musun?

Buradaki "kadın" vurgusuna dikkat! Türkiye'de yazan insanlar, bazı dönemlerde daha az olsa da hep bir siyasi baskı altında. Kadın veya erkek şair olmak fark etmiyor da, bir de kadın olmanın getirdiği yaşadığımız yakın ve uzak çevrenin baskısını duyumsamadan söz ediyorum...

Ben özgür bir kadınıyım. Bu özgürlüğün bedellerini ağır şekilde ödesem de durduğum yerin, ideolojik görüşlerimin arkasındayım. Zaten bunun şiirlerime yansıdığını düşünüyorum. İnsan doğası gereği özgürdür. Sadece bunun bilincine varmak gerek. Sizin hakkınız olanı birilerinin lütfu gibi size tekrar sunması kadar ironik bir şey yok.

Bir şeyi düşünüyorsanız bunu düşündüğünüz gibi yaşamamız gereklidir. Olabildiğince samimi yazmaya, samimi yaşamaya çalışıyorum. Net bir insanım. Karşımdaki insanın da net olmasını beklerim. Hele ki kuşakları etkileyecek şeyler yapıyorsanız, üç beş kişi toplanıp korkusuzca düşüncelerinizi söyleyip, eserlerinizde, yaptığımız işte bunu yansıtmıyorsanız orada bir terslik var demektir. Ne

söylemek istiyorsam söylerim.

Genelde hep baskı vardır kadına yönelik. Cinsiyet ayrımı yapmıyorum, yanlış anlaşılmasın. Yaşamın her aşamasında her türden insanla karşılaştım. Biraz da kendi tecrübelerime ve insanların yaşantılarından dinlediğim kesitlere göre söylüyorum bunları. Özellikle bir siyasi görüşün varsa, bir de yazıyorsan, sanatçı adayı olmak gibi bir tercih de yaptıysan vay haline! "Bu topraklarda kadın olmak..." diye başlamaktan nefret etsem de ama gerçek böyle. Neyse, öyle kendimizi kandırmayalım. Eril hakimiyet altında yaşayan kadınların bu yaşamda kendine yer açması çok zor. En yakın sanat camiasından bile yazdıklarınla seni özdeşlendiklerini görüyorsun ya da giydiğin eteğin boyuyla... Öyle bakış açısı var ki kadına, bunların bu çağda eğitilmiş bazı sanatçılardan gelmesi çok üzücü.

Erotizm, sanki sadece bir erkeğin elinden şiire dönerse zarif oluyor. Kalbimin sesini dinledim genellikle. Yazarken de bu böyle, "Kim ne der?" diye bir şeyi asla yapmadım. Bu konuda da şiirlerim var, kavgam var.

Dünya var olduğundan beri yaşanan bir sıkıntıdır siyasal baskı. Şunu biliyorum ki, her düşünce, her bireysel felsefe bir köle yaratır. Karşıdaki insan onun görüşünü benimsemeyi ister. Ben kendi düşüncelerimin izinden gitmeyi tercih ediyorum. İnsan, yaratılan, var olan her şey hakkında her şeyi öğrenmeli ama her şeyi unutarak tekrar kendi fikirlerini oluşturarak son noktaya varmalı.

-İki şiir kitabın yayımlandı. "Siyah Avuntu" (2016) ve "Saklıçöl" (2017). Yeni kitabınsa yolda... Adını bile duyurdun şimdiden: "Tenuçumu".

Şiir yayımlamaya geç başladın. Genellikle yirmili yaşlarında ilk kitaplarını yayımlamıştır şairler... Sense epeyce geç çıkmış gibisin bu yola... Bununla birlikte,

önümüzdeki her yıla bir kitap der gibisin...

On yedi yaşında yazdım ilk şiirimi. Edebiyat öğretmenim Muhittin Bilgin her gün bana kitap getiriyordu. Kendi kendime çabalıyordum. Fakat siz de bilirsiniz ki, bir el gereklidir.

Sanat camiasının içine hiç girmedim, şiir eğitimi falan da almadım. Yaşamımdaki olumsuzluklar yüzünden orada kaldı şiirim. Ama okumaktan asla vazgeçemedim.

Yazarların geneline bakacak olursanız erken yaşlarda başlamışlar ve hepsi birbirini tanıyor. Şimdi kırk yaşından sonra şiire tekrar "Merhaba!" dediğimde ne tür zorluklar çektiğimi anlatmama gerek yok. Siz bu işin içindesiniz, anlarsınız. Her yıla kitap demiyorum aslında, bu kendiliğinden hesapsız kitapsız oluyor ve şiir sürekli geliyor. Yazmayayım da saklayayım mı?

-Bir de, kitap adların çok ilgimi çekti. İlk iki kitabının adlarında hüznü duygu-su ağır basıyor. "Avuntu" başlıbaşına bir hüznüdür zaten de, sen buna bir de "siyah" sıfatını ekliyorsun ki, hüznü dağlaşıyor. İkinci kitabında da aynı durum söz konusu. Genellikle "bahçe", "göl" gibi çağrışımları güzel şeyler için kullanılan "saklı" ifadesini sen susuzluğun, ıssızlığın, yalnızlığın karşılığı olan "çöl" sözcüğüne ekliyorsun. Bu iki sözcükten bir bileşik sözcüğe varıyorsun üstelik. Ayrılmazcasına buluşturuyorsun onları... Bu adlar, "bir bankta unutulmuş alın yazım" dizesinin öne çıkarılmış hali gibi...

Böyle de, yeni yayıma hazırladığın dosyanın adında sanki kurtuluyorsun bu çemberden... İkinci kitabındaki "Turuncu" şiirinde yer alan "tenin turuncu sınırlarında / biz seninle pulsuz" ve "Karanlık kırmızı bir militan" şiirindeki

"gök yer değiştiriyor tenimde" dizelerinin açtığı bir yol gibi "Tenuçumu" demişsin adına. Ki, yine bir bileşik sözcük bu ancak, özgürlüğü, göğe salınmış uçurtmaların yarattığı mavide yitme duygusunu getiriyor usa...

"Siyah Avuntu" aslında alabildiğine mutsuz insanların kendilerini sürekli bir şeylerle avutmaya çalışmalarıdır. Başına gelenlerden yaşamlarından kaçışlarıdır. Saklıçöl ise komaya girmiş bir toplumun çığılığı...

Ölesiye yalnızlaştırılan bir toplum var, sadece yaşamak bile marifet olmuş bu çağda nasıl acı, nasıl hüznü duymazsınız? Hele ki çocuk ölümlerini sokakların ortasında evinizde bir ekrandan seyrederken!

Benim adım hüznü. Ben biliyorum ki bunca yıl yaşanan olaylardan sonra asla mutlu olamayacağım ama yüreğimde bitmeyen bir umudun bekçisi olacağım.

Gülten Akın'ın "Ah kimselerin vakti yok durup ince şeyleri anlamaya" dediği gibi yalnızız, görmüyoruz, duymuyoruz bir ceset sahilde yatarken on adım ötesinde denize girebiliyoruz!

Aslında ikinci kitabımdan "tenuçumu"na geçiş vardı. Gelen kitabımda acıyan yerleri kesip atmalı diyordum. Ten en hassas noktadır kalple bağlantısı en güçlü olan yerdir.

İlk önce ten acır zulüm karşısında, o yüzden "tenuçumu".

"Tenuçumu"nun da içinde dördüncü kitabıma geçiş var sözcüklerle. Yolculuk gibi.

Buradan dördüncü kitabımın ismini de duyurmakta sakınca görmüyorum okuyunca da çağrışım olacaktır kesinlikle

"sesini sakın dünyadan".

-Kedileri sormasam olmaz... Dizelerinde kediler hep var çünkü... Daha ilk kitabının ikinci şiiri "Ceza"da, "içimdeki yalnız-

lğın ağzı kedim / durmadan doğuruyor güneşi" diyorsun... İkinci kitabında "Kedilere şiir okuyan deliler" şiiri var. Alınlğında, "üzdüler kedilere şiir okuyanları" diye yazıyor üstelik...

Hayvanları çok seviyorum, arkadaşım onlar. Küçükken köpeğim vardı. Gözümün önünde kamyon çarptı ve öldü. Çok acılı bir süreç yaşadım. İzleri büyük!

Kedileri ise uzaktan severdim ama dokunamazdım, yerimden sıçardım. Bir gün arkadaşlarla bir kafede oturuyorduk, Veysel Çolak "Yeni doğum yapmış yaseminin yavrularından alın" dedi. Önce "Hayır!" dedim, "Ben yapamam, dokunamam."

Her hafta gittiğimiz o kafede yavrular ekilmeye başladı. En son yağmurlu ve soğuk bir günde karar verdik bir tanesini evlat edindik. Gelir gelmez başımı dizlerime koydu ve uyudu. Anne şefkati aradı. Ve ben ona fazlasını verdim. O benim kızım, inanın bir insan veremez o güzel duyguları.

Sevmek korkuları yenmekle başlıyormuş, dokunmakla. Çünkü onlar yalnızlığını alıp uçurumdan atıyorlar, çünkü onlar karşılıksız sevmenin güzelliğini öğreniyorlar.

-Yanıtlamayabilirsin ama şu soruyu sormak istiyorum:

"Meri"nin yaşamındaki karşılığı ne?

"Meri" kalbimin ve ellerimin yara izi. Kısaca anlatayım, çünkü hikaye uzun. Çocuktum. Çıkamaz bir sokakta beş altı hane komşularımız vardı, bir de yaşıtımız çocukları. Bir gün bir genç taşındı sokağın sonundaki eve. Gündüz evinde perdeleri kapalı dururdu, sonra gece olunca farklı kimlikle dışarıya çıkardı. Bu o zaman çok yadırganacak bir şeydi. Cinsiyet tercihinden ötürü dışlandı. Biz de demek ki büyüklerin konuşmalarından çok

fazla etkilenmiş olacağız ki camlarını taşlardık ama onu oyun sanırdık. Bir gün o kapı hiç açılmadı. Açılınca da yaşamına son verdiğini gördük.

Bir toplumun sözüme ona ahlak değerleri yüzünden böyle bir sonuca gidildi. O yüzündür ki kimsenin kuralı benim kuralım olamaz. Çocukça olsa da bizim de etkimiz olmuştur. Çok üzgünüm. Bu da iyileşmeyecek yaralardan.

-Bu soruyu şunun için sormuştum. Beni en çok yaralayan şiirin olmuştur... Bunun ardında kesin bir öykü var diyordum...

Şimdi anlattıklarınla kanadım yeniden...

Herkesin her şeyi yeniden öğrenip yeniden kuracağı güzel bir dünya diliyorum.

Sevgilerle.

Çizim: Arif Buz

en(el) hak'lı

hakan unutmaz

eloğlu'a

haklısınız mirim
benim sulu cenazemde çamur yedirmeye nufuzum yok
u beş kelime naz geçerim sadece travertenlere
dişlerimden kırılğan hüzünleri çokça
deli yetersizliđinden güzelleşmiyor dünya
biliyorsunuz adınız gibi bağırabilse insanlar
koşturabilse toplantı masalarının üzerinde
belki ecel önu ölüm kalmayacak

haklısınız mir...
haklısınız dersem kavga çıkmaz herhâlde
zaten kavgalıyım saçımla beyazdan
ipe sapa gelmez bir rüya bizimki
kim doymuş dünyada şiirle
değil mi ya

Desen: Oğuz Demir

yalnız seni çağırıyor adın

●
● leyla çağlı
●
●

atılsın zarlar yeniden karılsın toprak.
tanrı bizi hoş tutsun!
her hangi bir zamanda olmuş,
hiç bir zaman olmayacak olanla.
uzak bir akrabadan dönüyorum.
kime sorsam, kimse hatırlamıyor.
nasıl dönülür balçığa.

macar sokağında bekliyor sevgilim.
Feniçka' nın elleriyle çözüyorum, gömleğini,
bulaşmıyor ellerimiz bir birine.

sen git kumunda oyna leyla !
kendime kırk geçeyim. sana yirmi.
o pamuk meridyeni geçtik,
giy sen de gömleğini diyor.

baca askılarının nasıl
bunca soğuk kalabildiğine şaşarak
kendime ayırdığım son mermiydi
hatırlamak. kuru otların alaza meylini
ve rüzgara dikili kulaklarını.
ıhlamur tabaklarının gümüşi diliyle susan,
söyleşirmiş bildim.

■
■
■
■
■
mustafa dursun

modern şiirin yükselişi: recep özkan ve fatih akça

recep özkan

*sabrım beni görür yaptı**

Eser'den sonra ikinci kitabı Gece Gezen Mavis'iyle, Recep Özkan şiirini kurmaya devam ediyor. Recep Özkan'ın Eser adlı şiir kitabının geliri -Kitap, ressamalara gönderilip şiir etkisiyle çizilen resimler sergilenir.- Down sendromlu çocuklar için bağışlanır. Şair duyarlılık sahibi değildir. Bu nedenle onun gibi yüreklerin şiir yazması normal ve elzemdir.

*"(...)güneşin önüne pazarlar kurulur
orada ne işin var bilirim
ne zamandır oradasın bilirim
sepetim hiç değilse kardelenle doludur(...)"(Gece Gezen Mavis'i s.20)*

2017 Hayal Yayınlarından çıkan Gece Gezen Mavis'i şiirlerinde esas bir ayırım yoktur. Kitap kompozisyon olarak inşa edilmiş, dizeler altından çıkılmayacak bir yoğunlukla üst üste bırakılmış. Şiirler birbirine içerik bakımından bağlı; aralarındaki ayırım çizgisi, yok denecek kadardır. Şairin koyduğu başlıklar belki bir durağa geldiğimiz noktasında muştulasa da Gece Gezen Mavis'i imgeyle kol kola bizi yine aynı aşk göğün altında sürüklemektedir. Bu trafik nedeniyle kaç defa kitapta bulunduğum durakları şaşırırım.

*"(...)ay da ufalır
çocuk büyüüp yüzünü duvara döndüğünde
yalnızlık kalbe komuşu bir kişi olur
da
kendine durduğun gölge
vardığın yankı biriktirdiğin geç*

hep başkasındadır(...)" (s.41)

Recep Özkan, imgeyi geceyle örtme konusunda başarılıdır. İyi şiirin bir başka ölçüsü müphemiyettir. Şiir, okuru korkutmayacak kadar karanlık olmalıdır. Şiir kapalı olmalıdır ki; vakit bulmalı insan, durup ince şeyleri anlamaya. Okurlarına şiirde ince bir şey olduğunu sezdiriyor şair: mutluluk, aşk, sevgi, ayrılık...

Modern şiirin melankoli ile çevrili olduğu söylenedurur. Haklı olan bu eleştiri çağımızın arabesk, dengesiz emarelerinin sonucudur. Peki, melankoli şiirin yazgısı mı? Uzak tarihlerde, henüz lir biçimindeyken şiir; ilk insanlar, ilk toplumlar, ilk kitabeler üzgün bir tonla sesleniyordu evrene. Şiirin yazgısı melankolidir ama suni olmayan. Şair, hayatın tezgâhında sözü hüznü bulandırıyor bünde sakinca göremeyiz. Ama yapay bir aşk acısı ve devre yabancı bir hitapla anlatılan acı sahici kaçmaz. Peki, Recep Özkan? Onun şiirinde modernliğin suni acılarına karşı maviyle beyazın birleşmesini; yani mutluluğu görürüz. Öyle bir mutluluk ki döner dolaşır, şair özne sözü yine beyazına getirir. Bize beyaz haberler verir durur. Mutluluğun, hüznün kompozisyonu olmaz bunu bilirim. İş bu nedenle Gece Gezen Mavis'i'nde şair, durduk yere sevinç içine hüznü bulaştırır. Değil mi ki acıdan kemiğin gevşediği bir noktada sevgilinin süt beyazlığı boyanır şiire. Değil mi ki Gece Gezen Mavis'i süt liman bir düş ülkesi olur çıkar. Ey şair, yaz ha yaz!

*(...)bir çiçek doğar binlercesinin yerine
tıpkı senin adın verilir
çayırılar saçlarına gövden küllere eğilir(...)"
(G.G. M. s.73)*

Recep Özkan, Gece Gezen Mavis'i'nde, gece dolaşmanın verdiği ihtiyattan mıdır nedir: Şiir bir ahenk bulup yol almışken, hışımla müdahale edip kesiveriyor ritmi. Neden? Dediğim gibi değişmeceli olarak gece dolaştığı için ritmin albenisine kapılmak mı istemiyor. Ya da insanın en mutlu anlarda yediği tokatlar mı şiir yatağına kestiği tomruklar... Kitabın bize sunduğu imkânlarla yol alırken aklımızın tökezleyip durması...

"(...)beyaz bir nehrin bildikleriyle

*dön diye yazdım bu şiiri
bu yedi suskun sabahı
nda demet demet bağışlarken adını(...)"*
(G.G. M. s.51)

Metin türlerini incelediğimiz zaman, şiiri diğer tüm metinlerin karşısına koyarız. Kalanlara düz yazı deriz ve onları tek başlık altında okuruz. Şiirse kendi başına bir mahalledir. Bu mekân darlığına da gelmez şiir; gider hikâyeye dayanır, olay anlatır. İşte Recep Özkan şiirinde bir hikâye sesi var, diyebiliriz. Ama sonu varsa başını bilmediğimiz, öncesini okuyup çarpıcı buluşlara emanet ettiğimiz sonraları var Recep Özkan'ın.

*"(...)ey durmanın ulu şahidi
nereye götürüp bıraktık da bir başına
dönüyoruz şimdi birbirimizden(...)"* (s.28)

İkinci Yeni'nin sanatımıza bulaştırdığı dili bozma kaygısı Recep Özkan'ın şiirinde görülmektedir. Ondaki yerleşik kurallara karşı cephe: sadece mastarları isim tamlamalarının içine yerleştirmekle kalıyor. Yani öncekiler gibi açıklamaya muhtaç kelimeler ya da manasız isimlendirmeler bulunmamaktadır.

*"(...)"*esirge bu gelmekler suyunu(...)" (s.57)

Kitaba adını veren renkten yola çıktığımızda; şairin dünyaya göz ucuyla bakmadığını öğreniyoruz. Gerek gecenin mavi ile mecazı gerek kara kelimesinin kullanımı gerekse beyazın mutluluk çağrıştırması bu yargımızı desteklemektedir.

fatih akça

*annem bana ölüm kadar az uğrar***

İlk kitabı Güller ve Atlar, ikinci kitabı Taşlar ve Avlular olan Fatih Akça'nın Kış ve Sapa adlı üçüncü kitabı Mühür Yayınlarından çıktı. Fatih Akça: Türk kültürüne eğilen, kendini geliştirme kaygısıyla yol alan bir şair.

Kış ve Sapa' nın, Fatih Akça'nın kendi şiirinde ve sanatımızda yer edineceği, anılacağı bir eser olacağı düşüncesindeyim. Çün-

kü şairin imge kurma noktasındaki pratikliği ve kaygı duygusunu kitap boyu canlı bir şekilde vermesi onu farklı kılmaktadır. Bir eserin parça parça duygulara eğilmesi olabileceği gibi bütün hitabın bir temaya işaret etmesi de kurgu ustalığına bağlıdır. Kış ve Sapa adı gibi duyguyu bir mevsim boyunca işlemektedir. Her dizinin altında, kullanılan her imkânda şairin huzursuz ruh hali işlenir.

*"(...)Çıldırmuş kuş sesleri ve silahımın horozluğu
kanımda öter ben ölmem
birisi türkümü balta yapar ormanda(...)"* (Kış ve Sapa s.9)

Kış ve Sapa' nın değineceğimiz noktası sembollerin başarısı olacaktır. Kış ile kaygıyı, sapa ile savunma mekanizmasını, ağaçkakanlar ile insanları, ceylan ile sevgiliyi ilişkilendirmesi; bunu şiir bütününde yerli yerine oturtması dikkate değerdir.

*"(...)zaman geldi vakit henüz ortalarda yok
ellerimi azaltarak kullandım
kimseye vurmadım ceylanı okşadım biraz
ışığa dokunmayı düşündüm
içimden gencecik bir J geçti
bir şeyler yürüyor karıncalar kalbimleşiyor
kültablasını ben boşaltırım sen haritalar getir
kar başladı ağaçkakanlar su havarileri dağ
biçimi(...)"* (K. ve S.s.50)

Yukarıda iyi şiirin ölçüsü olarak gizlilik ilkesini söyledim. Fatih Akça kullandığı sembollerle, mecazlarla şiirinin kodlarını üretiyor. İyi şiir gündelik hayatı dışlamayan, gündelik dili de ırgalamayıp kendi özünde kaynatanır. Fatih Akça: "annem mutfakta ekmek kızartsa içime doğsa/çocuğum yok çocuğum dünya tehlikeli kaç" diyerek günlük dille de olsa gizliliği vermektedir.

Fatih Akça, kendinden akça bir gemi diye bahsedip "gökyüzü açılınsın dağılınsın kara bulutlar/kalksın kara dallardan kara kuşlar" dizeleleriyle gerek doğayı renklerle vermeye gerekse Türkçenin gizinde saklı kara ve ak karışıklığını kullanıyor şiirinde.

Kış ve Sapa' da şiir baskın bir havada ilerler: *"(...)mağaralar kâğıdın icadı matbaa dükkanları*

*toplar tüfekler mermiler hiç bitmeyen askerler üstler
çırağın yanlıs yerden diktiği kumaş semsert
griliği göğün(...)" (s.11)*

Toptan değerlendirdiğimizde anılan iki şairin imge güçleriyle sanatımızda yer edinecekleri şüphesiz. Her ikisinde doğayı olduğu gibi değil de, onu belli mecazlar üzerinden anlatma kaygısı vardır. Çağımız çıplak gerçekliğin geçersiz kılındığı kara bir düzen. İnsan gerçeğinin doğa unsurları kullanılarak anlatılması da sürekli yapılan bir etkinlik. Peki, insan gerçeğini herkes gibi yine doğaya yükleyerek -Akça için kış, ceylan, ağaçkakan; Özkan için gece, beyaz, kara- anlatmak başarılı mıdır? İnsan, özünü doğaya yansıtarak anlatıyor. Bilincimiz henüz başka bir desen bulamadığı için bununla yetineceğiz. İyi sanatçının kişinin bu yoksulluğunun bilincinde olması lazım. Yapıtını oluştururken, ilk sözden bu yana söylenen şeyi söylediğini duyumsayıp özgünlüğe koşmalı. En nihayetinde imge konusunda her iki şairin kanımca başarılı olduğunu düşünüyorum.

Ahenk konusuna gelince: kitaplarının adı gibi ilerliyor ritimler. Kış ve Sapa' da kendinizi kelimele, tekrarlar, anlamsal bağlılıklarla bir tatbikat ortasında buluyorsunuz. Ama

kışın doğası gereği hareket yoktur. Soğuğa, insana karşı büzüşen bir ruhun sitemini-Kin Bildirileri- duyuyorsunuz. Gece Gezen Mavis'i'nde ise karanlık altında, tedbirli bir şairin sesi yankılanıyor. Heyhat, kurduğu müziği dize parçalama yöntemiyle kıran bir şair!

Gizlilik ise her iki şairin ortak noktası: Recep Özkan, kullandığı dingin dilden ötürü daha aşikâr bir gerçekliğe işaret ederken yine de bazı noktalarda karanlık bir örtüyü çekiştirmekte üstüne. Kış ve Sapa' da ise at başı giden kavramların birbirine bağlı olması, birbirini tamamlaması müphemiyeti destekler.

Gördüğüm kadarıyla - Gözümün bebeği kadardır bu.- modern şiirimiz noktalama işaretlerine sırt çevirmiştir. Ancak Enis Batur, Haydar Ergülen, Şükrü Erbaş, Özdemir İnce gibi yaşayan şairlerin noktalama işaretlerini kullandığını da söylemek isterim. Noktalama kullanmamanın nedeni ve gereği herkeste aynı mıdır?

Sonuç olarak şairlerimizin şiirimizde yol alacağı, onu yükselteceğini düşünüyorum. Her iki şairin verimlerinin alımlama süreci uzun olacaktır.

**Özkan,Recep,gece gezen mavis,i,Hayal Yayınları,İstanbul,2017*

*** Akça, Fatih, KİŞ ve SAPA, Mühür Kitaplığı, İstanbul,2017*

Desen: Oğuz Demir

bir zamanlar ege a.zeki muslu

kalın kara bıyıklarına çiğ düşen adamlar
tırnaklarından soluyan nalsız katırlarla
kaçak kereste ve umut indirirdi dağlarından
keskin kekik kokusu savrulurdu soluklarından
gelincikler gülümserdi ter içindeki ırgatlara

holidol içerek can göçürürdü dünyadan
gönül düşürdüğü civan oğlandan ayrılan
sevdayı yazgı gibi ağıt eyleyen kızlar
sarı bir hüznün çökerdi fesleğen kokulu evlere
adına şenlik düzenlenen tütün yasak değildi o yıllar

incir yaprağına silerdi terini suskun adamlar
ak pamuk içinde kara düş görürlerdi geceleri
yeşil zeytin kızıl toprağa düştüğünde
ellerine batan çakır diken çıkarırlardı ocak başında
hüzünlü bir zeybek ezgisi çınlatırdı kulaklarını

“Çanakkale içinde” diye başlayan bir türkü söylerdi
babaları tahta valizle gurbete çıkan çocuklar
fermanlı bir efe öyküsüyle dolaşırlardı dağlarda
Çakıcı, her gün yeniden vurulurdu Karıncalıdağ'da
ihaneti ve cesareti öğretirdi körük çizmeli sağdıçlar

yoksulluktan sütü kesilen güzelim gelinler
sabrımı bulutlara sığdıran bağı yası analar
yüreğinde gezdirirdi ömrünün celladını
umut ve hacet kapısını kapadı haramiler
mor fistanlı, al yazmalı kızlar çekildi şiirlerden

geldin ya yalçın ser

Geldin ya
Hüzünler bitti
İki harfliler, Serviler
Pinokyolar da gitti
Sadece sen varsın şimdi
Geldin ya
Sen ruhuma
Bir kıvılcım tanesi
Düzlükte koşan çılgın at
Çölde su görmüş ceylan
Kömür bulmuş madenci
Tüccara bir tomar para
Gibi...
Geldin ya
Gözlerim ardına kadar kamaşır
Böbreklerim ve kalbim yeter
Sundurmalar saray
Yüzlerde gülücük
Tuzsuz çorba lezzet olur
Geldin ya
Ötesi yok...
Berisi yok...
Zaman hızlı
Gel sevişelim...
Gel sevmenin ötesine geçelim
Parası yok pulu yok sevmenin...

Geldin ya
Saçlarım dökülmüyor
Bir hareket bir neşe
Bütün şehir güzelleşti

Döndün ya
Gittiğin sorun değil...

giyeyim

*Herkes kirini miras bırakır ve
aldanışlarını(...)"(s.41)*

Özellikle otobüs yolculuklarını bir deney odası gibi kullanıyor şair. İnsanın en unutulmuş halini gözlemliyor uzun yolculuklarda. Biliyor gürültüyle sessizlik arasında köprüdür otobüsler. İçinin kalelerine bu yolculuklarla tırmanıyor. Gözlemin yaşantıyla olan dansı başlıyor. Kar yanığını bilenlere imgeler bağışlıyor zıtlıkların arasında. İnsanların yüzlerinden, giyimlerinden yaralar bulup çıkarıyor kendi hayatına ayna tutan. Sarı ışıkların küfe teslim ettiği aynalarda, küçük pencere evleri büyük dertlere açıyor:

"(...)Aşiretler ve çadırlar aldanıştı

Kırık bir imge Erivan Radyosu

Kaldırmayın yer yatağımı(...)"(s.41)

Sürekli yeni tanımlar ekliyor şiirine. Hayata çocuk gözleriyle bakıp; büyüdükçe büyüyen imgelerle yeni tanımlara girişiyor. Her kavram için yeni bir sorgu sayfası açıyor. Anlamın öznelliğini yineliyor bize. Savaş meydanında yapayalnız kalmanın özgüveniyle

soyunuyor şiire:

*"(...)Yarasına tentürdiyot sürülmüş bir
coğrafyada*

Kuyunun dibidir şair(...)"(s.12)

*"(...)anneler sabahlara uyanma
kılavuzu(...)"(s.15)*

"(...)Yoktu atasözleri kitabında

*İnsan insanın gülüne muhtaçtır diye bir
cümle(...)"(s.33)*

Karlarla yakılmış esmerliğini kapımızda gezdiriyor şair. Dünyayı sevginin beşiğine yatıran bir tanrı tasavvuru şiirinin bir köşesine yerleşiyor hep! Okuru, bu "karalama" da ağır omuzlar bekliyor.

Toparlayacak olursak...

Hayatın terk etmişliği içindeki dünyaları Sedat İpek şiirinde ayrıntılarıyla bulacağız. Kendi coğrafyasının sızılarını aktarırken imge tasarrufuna gitmeyen bir şair görüyoruz. Aldığımız nefesin bile şiirleştiği coğrafyalarda kendiyi hesaplaşan bir mermi olmaktan sakınmıyor Sedat İpek! Toplumun içine gömdüğü gerçeklerini şiire deşen Sedat İpek'e kulak vermek vebaldir şiir okurlarına!

**bir yeryüzü karalaması, Sedat İpek, Şiiri
Özlüyorum Kitaplığı, Ağustos 2017*

fotoğraflar

mehmet öztürk

Rüzgârlar esiyor eski bir anın fotoğrafları üzerine
Sevgi, zamanaşımına uğradı
Ezildi öfkenin paletleri arasında,
Bugün yas tutacağım tüm ölecekler için
Size ait fazlalığım ben
Ağacın ucunda kırık bir dal nasılsa

Bakmayın artık ne olur
Kar yağıyor mezarlıklar üstüne
İncitmeyin artık yeryüzünü.

buruk düşler
hallacı ••• hüseyin köse

Ücra nedir bilirim,
Bilirim, bu müdanasız kalabalık kimin dalgasız denizi

Ot bitmez yolların çimeni olmak cümle mevsimler uzaktayken
Bu yaban sesler, yekinişler, insanın kendiyle duruşması
Sürükler erkenci duyguları ters açılı bir sevince doğru

Bilirim, iyi gelmez ruha kış bahçelerinde unutmak çocukluk ahlarını
Günü yaşlandıran şeylerin gözlere hayıfla hatırlattıklarını
Haykırmaya benzer dipsiz bir kuyuya
Çekilir aradan lüt'f ve yağmur ve od ve sonra
Kimsenin kimsede eskimediği bir şehre varılır...

Daha öteye götürülmüş sorgulamalar da olur kimileyin
Misal, her ümitli dakikayı gözlerin buluntusu bir karartı gibi yaşamak!
Zamanla yeni çarpıntılar, kahırlanmalar edindirir
Yenik düşmesi aklındaki rüzgârın sorulara...

Gün gelir anlayıverirsin, önemsizliğin gücünde bir hayata yazgılı olduğunu...

Böyle böyle huysuzlanan uslanası bilincin,
Çağın güneş yanığı hüznüne uymayan ayazlı görünüşün
Ve kendini bir kırık düşün hallacı gibi gören zanlarınla boyuna
Yaşayıp gidersen öyle ıssız, öyle tarumar
Boş ekinlere bekçilik eden dilsiz bir korkuluk gibi...

Ücra nedir bilirim,
Bilirim, bu müdanasız kalabalık kimin dalgasız sevinci...

ahmet hür

babamın daktilosu bukalemun

Babam arzuhalcidir. Herkes bilir, ihtimal ki siz de biliyorsunuz; Hükümet konağının çapraz köşesinde, Şişman Hüseyin'in bakkalının yanında görmüşsünüzdür. Resmi tatliller hariç yaz kış bir gün aksatmadan açar "dükkanı." Tırnak içinde söylüyorum çünkü dükkân dediğim bakkalın köşesi. Üstü açık havadar... Yağmurlarda bakkalın tentesinden yararlanır.

Benim babam titizdir, yaptığı her işi kuyumcu narinliğinde yapar. Her sabah devlette mesai başlamadan bir saat önce işyerindedir. Çünkü devlet dairesinde iş olanlar, kalabalığa kalmamak için sabah erkenden gelirlermiş. Her zaman bana "Sabah sıfıhtahı önemli ve bereketlidir oğlum" der.

Önce etraf sulanır; toz kalkmasın diye. Şişman Hüseyin'in dükkan önü de dahil olmak üzere çevre bir güzel süpürülür. Bu arada sakın yanılıp ta bakkala Şişko Hüseyin demeyin. Şişko denmesini hakaret, Şişman denmesini ise iltifat kabul eder nedense. Başkasının dükkânını niye süpürüyorsun diye her söylendiğimde, "Elime yapışmaz ya, üstelik adam bize dükkânının önünü verdi" diye çıkışır bana. Bakkala karşı bir minnet duygusu vardır babamda. O köşe ona ait değil desem de dinlemez babam. Temizlikten sonra özenle açılır masa, daktilo ve sandalyeden ibaret olan dükkân. Babamın dükkânının kapanması da ayrı bir ritüeldir. Mesai bitimi memurlarla birlikte kapatır dükkânını. Önce daktilonun kapağı kapatılır. Yanı sıra duran kâğıtlar çekmeceye konur. Küçük masa için özel yapılmış muşamba yukardan aşağıya doğru giydirilir. Üstüne sandalye ters çevirerek konur. En son ince urgan ile çapraz bir şekilde sandalye ile masayı birbirleriyle aşk yaptırırçasına bağlanır. Bağlantı yerleri bile yıllardır değişmemiştir. Bütün

bu merasim yavaş ama özenli bir şekilde yapılır. Kapanış gerçekleşince insanın babamı alkışlayası gelir.

Etliye sütlüye karışmadığı için sevilir babam. Ancak yazdığı arzuhaller yenilir yutulur değildir. Kimi zaman şikayete gelirler babama.

"Hüseyin Abi hiç yakıştıramadım sana. Benim karının açtığı boşanma davasında ne hödüklüğü mü bırakmışsın ne pezevenkliği mi."

"Ben ne söylerlerse onu yazarım."

"Olur mu canım! Bunca yıllık hukukumuz var. İnsan biraz yumuşatır yahu. Böyle arzuhal mi olur. Senin yüzünden kariya beş yüz lira nafaka veriyorum."

"Ben ne söylerlerse onu yazarım"

Babam ne söylerlerse onu yazar. Ama öyle güzel yazar ki, hedefi her seferinde on ikiden vurur. İşte bu yüzden bazı zamanlar kızsalar da babamı yine de severler. Yarın onların da ihtiyacı olabilir düşündüklerinin en doğru, en net şekilde kâğıda dökülmesine.

Boşanma davasından, alacak verecek ilişkisine, kiradan kavgaya, hakarete her türlü davanın açılışı kapanışı babamdan geçer. Dava dilekçesini yazdıktan sonra karşı taraf savunma dilekçesini de babama yazdırır. "Bu ne biçim iş baba" dediğimde o her zamanki cümlesini kurar. "Ben ne söylerlerse onu yazarım"

Anlayacağınız babam, hiçbir zaman için taraf olmaz. O anlatılanları kafasında kurgular, yaşlı daktilosunun yardımıyla kâğıda geçirir. Yazdıkları ile bazı hâkimleri ağılattığı da söylenir, güldürdüğü de. Gerçi ben görmedim sadece duydum.

Adliyenin içinde tecavüz mağduru gibi görünce çok üzüldüm masa ve sandalyesini. Öylesine fırlatmışlar, kirletmişler, korkutmuşlar.

Kimseyi kırmak istemediği için öğrencilerin proje ödevlerini de daktiloda yazdığı görülmüştür. Ama örgüt üyeliği, Cumhurbaşkanına hakaret falan, babamın yapacağı iş değildir Savcı Bey. O kendisine söylenenleri yazmıştır. Ama hem güzel, hem gerçeği yazmıştır.

Benim babamın daktilosu Bukalemun Savcı Bey.

aşkarsız

semiha özenç

Sıvaları dökük güneşin
sövüp geçiyor duvarları taş karanlık.
Kendi uçurumunda tutuklu
korkunun büyüsünde kuşlar.

Giz depreşiyor çatlaklarda
sunaklar, adaklı insanlık izi.
Koylarda terli haykırtılar
rüzgâr alacağı var servilerden.

Bir ağzın yamacına yanaştı
uçukları patlamış öfkeler.
Şaraba gömüldü Priapos
kaç okyanus taşırır kadınlar?

Ölümsüz gücünde saklı söyleneç;
bereket okundu toprağa,
aşkarsız adın sevişmelerde
bir de lodosa tutulmuş tanrılığın.

Çizim: Arif Buz

Telaffuz etmesin kimse adımı
Dere kenarlarına çekildim, kucağında örümcekle lale
Kalbimi kükürtlü kazanlarda sabaha dek ağarttım
Gözyaşı döktü bebekler, kendinden taviz vermedi şu dikensiz göğ

Bir sancağım var, bağlıyorum her sabah çingene arabalarına
Kumu kışkırtıyorum, dilerse kaplayacak onu dalgalar
Tırmanıyor kış gülleri susamlı bir tepeye
Yağ haznesine damlıyor karanlık saatlerde

Denizkızıydın havale geçiren kör kuyunun
Ben çobanım, kuyruklu yıldızlar üzere and olsun
Bir dağı susuyorum, göğsümden başka işiten yok ya
Nefes nefese bir yandan minyatür atlar

Belki de bir kraldım, başımda yosunlu taç
Yerin altında erimiş plastik askerlerim-
Ölünce benden selam söylemeyin Anadolu'ya
Zemberek kuşları dilerse ötsün

karşımdaydı. Konuşulacak, anlatacağı o kadar çok şey vardı ki! Nereden başlasaydım. Tanışma merasiminden sonra, karşılıklı oturup yakamıza mikrofonları taktık ve MOTOR!

Kayıt başlamıştı... Ben aslında ezbere bildiğim yaşamını ve parçalarını soruyor, o da gayet mütevazı şekilde beni yanıtlıyordu. Onun hakkında bu denli bilgi sahibi olmam çok şaşırtmış olmalı ki (O zaman bilgisayar az. Bilgi kaynakları yetersiz, Wikipedia yok.) Ama o kadar çok plaklarını çalmıştım ki, önce Brasil '66, sonra Brasil '77 gruplarından sordum da sordum. Haa, bu arada Seyyit için imzalı fotoğrafını da almayı unutmadım. Sohbetimiz yaklaşık 15 dakika tutmuştu. Başka gazeteciler de onunla konuşmak için sırada bekliyordu. Ben yine de "Ya Gracinha?" diye sordum.

"O yok mu?" "Oooo, bir dakika seni onunla mutlaka tanıştırmalıyım" dedi. "Bizim hakkımızda şimdiye kadar bu denli bilgiye sahip bir yayıncıyla tanışmamıştım. Onun da tanışmasını isterim" dedi ve beni yanına alarak kulisteki odalarına götürdü. Gracinha ile tanıştık, kısaca ayaküstü sohbet ettik. Sonunda (başkaları beklediği için) karısına dönüp "Ben bu dostumu sana sonra anlatırım" diyerek beni gururlandırdı ve koridorun bir ucunda bıraktı. O andan itibaren o koridoru ben yürüdüm mü, yoksa hafiften uçtum mu, hatırlamıyorum?

İşte, sizlere küçük bir anım caz dünyası ile ilgili olarak... Başka sayılarda belki bir şeyler daha karalarım, tabii eğer Halim isterse... Sevgilerimle...

kasnaklı karnavalı taner nart

şaşma dokunduğun dal çiçek şakırsa
vakit bahar başında kasnaklı karnavalı
insicama ermiş çalgınlar çılğınlar
indir beni bu dudakta kaptan
çocukluğun avlusunda çırpılmış bir dünya buldum

bil ki kibelem d/üşüyordu şehr-i aşk
ki gibisi yok bir felaketmiş kalpteki fetret
zayiata ayırdım zarafeten uğramadığın seçilmiş yalnızlığı
kül mahmuru bağrıma mahur bir gül iliş
kesmediydi bıçakların ağzından içtiklerim
nâr kelimele bir nar yar bademize nazan yâr
kentine kendiyile iftiharını vakfeden şairle demlenelim
yarasına güvenen sızının güzel adıdır hicri

uçurtmaya kasnaklı diyorlar bizim buralarda
sözlüklere yüzünü hatırlatıyorum hafızaları karıştırıyor
yonttum budadım da kurtulamadım şu kabalığımdan
ortanca ormanım oğul balım
düşümün bükümünden öp sahiliğim düzelsin
başa al öpüşünü ömrüm güzelsin

Ölümünün 45. yıldönümünde

ARKADAŞ Z. ÖZGER ŞİİR ÖDÜLÜ 2018

Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü'nün yirmi üçüncüsü veriliyor.

Bugüne kadar şiir kitabı yayımlanmamış şairlerin aday olabilecekleri Ödül için son başvuru tarihi 15 Mart 2018.

Adayların; kitap bütünlüğü taşıyan, basıma hazır şiirlerinden oluşturacakları, adres, telefon, ve özgeçmişlerini de içeren 6 adet dosyayı; Mayıs Yayınları'nın Sakarya Cad. Özkanlar 35 Apt. A Blok, No: 36 / 20, Manavkuyu, Bayraklı – İzmir adresindeki Ödül sekreterliğine, APS, kargo ya da taahhütlü posta ile göndermeleri veya elden teslim etmeleri gerekiyor.

Mayıs Yayınları yetkilileri, Ödül alacak dosyayı 2018 yılı içinde, telif karşılığını ödeyerek kitap halinde yayımlayacaklarını açıkladılar.

Özger'in ölümünün 45. yıldönümünde, 5 Mayıs 2018 tarihinde verilecek Ödülün seçici kurulu Sina Akyol, Orhan Alkaya, Gökhan Arslan, Suat Çelebi, Fatih Kök ve Narin Yükler'den oluşuyor.

bir kadının derinliği courtney kane (depth of a woman)

İçimde denizin derinliği var
En parladığım günlerde
Kimilerinin imkânsız dediğini
Başaran kadınım ben

Bir oğlum, bir kızım; her şeyim var
Alıkoyamaz beni hiçbir şey
Soğukkanlılığımdan
Koca rüzgârlar esse bağrımda
Yağmurlar yağsa bardaktan boşanırcasına

Yalnız benim nazarımda
Hayat yolunun keskin acıları
Doğurur şanlı bir gücü

Pişkin bir kadının derinliğidir
Benden önceki kadınların gücü

Çeviren: Nurgül Seven

Şafakta Güvercinler

Olağanüstü çabalar harcanıyor
İlişkileri bizden gizlemek için, dostum.
Bazıları sabahın köründe ayaktalar
Aramak için ruhlarını.
Diğerleri birbirlerini soyuyorlar karartılmış odalarda.

Gıcırdayan eski asansör
Bizi buz gibi soğuk bodruma indirdi ilkin
Bir haritayla bir kova göstermek için,
Yeniden yukarıya çıkarmaya tenezzül etmeden önce
Bıkkın bir iç çekişle.

Şafak sökerken geniş gökyüzünün altında
Şehir sessizce uzanıyordu önümüzde.
Her şey beklemede:
Çatılarla su kuleleri,
Bulutlarla beyaz duman demetleri.

Sabırlı olmalıyız, dedik kendimize,
Bakalım güvercinler ötecekler mi şimdi
Onları pandispandayla doyurmak için
Penceresine gelen kadına.
Adeta görünmezler narin kolundan başkasına.

Korku

İnsandan insana geçer korku
Habersiz,
Bir yaprağın titremesini diğerine
Geçirmesi gibi.

Birdenbire bütün ağaç titrer.
Üstelik, hiç rüzgâr belirtisi yoktur.

*ABD'li şair,
yazar ve
çevirmen
Charles Simic,
1938'de o zaman
Yugoslavya'nın
başkenti olan
Belgrad'da*

doğdu. On beş yaşındayken ailesiyle ABD'ye göç etti. İlk şiirleri 1958'de yayımlandı. 1966'da New York Üniversitesi'ni bitirdi. Aynı yıl Çimenlerin Söylediği adlı ilk şiir kitabını yayımladı. Denemeler de yazdı. Fransız ve Balkanlı şairlerden çeviriler yaptı. Amerikan Şairler Akademisi'ne rektör seçildi. 1973'ten beri Amerikan Edebiyatı ve yaratıcı yazarlık dersleri verdiği New Hampshire Üniversitesi'nden emekli oldu.

Kapsamlı dünya görüşü, empati yeteneği, özgün şiirsel derinliği ve duruluğu, olağanüstü güzel ve zengin imgeleriyle çağdaşlarından ayrılan çok popüler bir şairdir.

PEN Çeviri, Pulitzer Şiir, Uluslararası Griffın Şiir, Edgar Allan Poe, Wallace Stevens Ödüllerini ve Frost Madalyası'nı aldı. Kitaplarından bazıları: Kuklalar, Gece Pikniği, Dünya Sona Ermez, Uykusuzluk Otel, Cehennemde Bir Dügün, İşsiz Falcı, Yürüyen Kara Kedi, Sessiz Çevrem, Altmış Şiir, Canavar Labirentini Sever...

Çeviren: Baki Yiğit